

Περιοχή Παρέμβασης και Στοχοθεσία Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA) Δήμου Μυτιλήνης

• Τεκμηρίωση της Επικαιροποίησης της Στρατηγικής

Η διερεύνηση των ενδεχομένων επαναπροσέγγισης ή επικαιροποίησης της Στρατηγικής BAA Μυτιλήνης στη τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027 πραγματοποιείται με βάση την αποτίμηση της πορείας υλοποίησής της στη περασμένη προγραμματική περίοδο, την αξιολόγηση του συστήματος διοίκησης και της διοικητικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων.

Σκοπός του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της πόλης της Μυτιλήνης ήταν η συγκροτημένη (και όχι αποσπασματική) αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προκλήσεων που εμφανίζονταν στην πόλη και η μεγιστοποίηση των οφελών από το ΕΣΠΑ, με τον συνδυασμό συνεργειών άλλων παράλληλων πηγών χρηματοδότησης.

Το σχέδιο τόσο ως σύλληψη όσο και ως εφαρμογή, επεδίωκε να αποτελέσει ένα φιλόδοξο και πρωτοποριακό εγχείρημα στα συνδυασμένα πεδία της Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Αναβάθμισης της Ποιότητας Ζωής των κατοίκων της πόλης και της διοχέτευσης των επισκεπτών στο σύνολο του ιστορικού κέντρου και των μνημείων της.

Απέβλεπε στην οργάνωση ολοκληρωμένου πλέγματος δράσεων, με τελικό στόχο την δημιουργία μηχανισμών και προϋποθέσεων που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνηση διαδικασίες τοπικής ανάπτυξης σε τομείς υψηλής προστιθέμενης κοινωνικής και πολιτισμικής αξίας.

Η παραπάνω στρατηγική οδήγησε στη διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος για την πόλη της Μυτιλήνης ως μιας δυναμικής και βιώσιμης σύγχρονης πόλης, που θα λειτουργούσε ως ελκυστικός τουριστικός προορισμός.

Οι ειδικοί στόχοι του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA) της πόλης της Μυτιλήνης ήταν:

- Ε.Σ.1.1: Ενίσχυση της Λειτουργικότητας και της Ελκυστικότητας του Αστικού Τοπίου:
 - Παρεμβάσεις που αφορούν την περιοχή της χερσονήσου του Κάστρου, του Λιμανιού και τις Προκυμαίες Μυτιλήνης.Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:
- Ε.Σ.1.2: Βελτίωση και Ενίσχυση της Λειτουργικότητας του Λιμένα:
 - Παρεμβάσεις για την βελτίωση των εγκαταστάσεων του λιμένα της Μυτιλήνης και της σύνδεσής του με το συγκοινωνιακό δίκτυο της πόλης, καθώς και έργα αναβάθμισης και ανάπτυξης των χερσαίων υποδομών του.
- Ε.Σ.1.3: Ποιοτική Αναβάθμιση Υπηρεσιών Τουρισμού – Πολιτισμού:
 - Ενίσχυση ιδιωτικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών.
- Ε.Σ.2.1: Αναβάθμιση των Δημόσιων Χώρων και Κτιρίων:
 - Παρεμβάσεις σε χώρους πρασίνου - δημόσιους ανοικτούς χώρους
- Ε.Σ.2.2: Βελτίωση της Κινητικότητας και των Συνδέσεων:
 - Έργα και παρεμβάσεις στο σύστημα οδικών μεταφορών σε κόμβους και κύριους άξονες που παρουσιάζουν μειωμένη οδική ασφάλεια και υψηλά επίπεδα συμφόρησης.

- Ε.Σ.2.3: Αναβάθμιση του συστήματος συλλογής αστικών απορριμμάτων εντός πόλης:
 - Έργα αναβάθμισης του συστήματος συλλογής από άποψη λειτουργικότητας (δυναμικότητας) και περιορισμού των οχλήσεων που προκαλεί (οσμές, αισθητική ρύπανση, κατανάλωση δημόσιου χώρου).
- Ε.Σ. 3.1: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας ειδικών ομάδων και αναβάθμιση των δομών υποστήριξης τους:
 - Ο Ενέργειες για την ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας ατόμων μειονεκτικών και ευάλωτων ομάδων πληθυσμού όπως τα ΑμΕΑ. Αναμενόμενα αποτελέσματα είναι.
- Ε.Σ.3.2: βελτίωση της προστασίας των ευάλωτων ομάδων από τις επιπτώσεις της κρίσης:
 - Η βελτίωση της ποιότητας στέγασης και της πρόσβασης σε υπηρεσίες προληπτικής ιατρικής των Ρομά.
- Ε.Σ.3.3: Βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών στον τομέα της υγείας – πρόνοιας:
 - Δημιουργία και υποστήριξη της λειτουργίας δομών στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας.

Από την μέχρι σήμερα εμπειρία εφαρμογής της Στρατηγικής προκύπτουν διαπιστώσεις και συμπεράσματα τα οποία πρέπει να αξιοποιηθούν στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο από την Αστική Αρχή ώστε να διαμορφωθεί ένα πιο αποτελεσματικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων.

Βασικές προτεραιότητες για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελούν (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- Η δημιουργία και εξασφάλιση υψηλής ποιότητας δημόσιων χώρων,
- Η δημιουργία ελκυστικών τουριστικών πόλων ανάπτυξης,
- Η προστασία και η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος,
- Η βιώσιμη αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος,
- Η προώθηση των αποδοτικών και προσιτών συστημάτων αστικής μεταφοράς,
- Η διασφάλιση κοινωνικής συνοχής, και η αναβάθμιση των υπηρεσιών στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Η εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ Μυτιλήνης παραμένει επίκαιρη και συμβαδίζει ικανοποιητικά με τις προτεραιότητες των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων του Ε.Π. Βορείου Αιγαίου όσο και με τις τρέχουσες ανάγκες της διευρυμένης περιοχής παρέμβασης που περιλαμβάνει το αστικό κέντρο της Μυτιλήνης.

Συνεπώς δεν υφίσταται ανάγκη συνολικής αναθεώρησης της Στρατηγικής ΒΑΑ παρά μόνο επικαιροποίησής της με προσθήκη και ωρίμανση στοχευμένων δράσεων με βάση τις προτεραιότητες της νέας προγραμματικής Περιόδου αλλά και την ενίσχυση του ρόλου των Αστικών Αρχών.

Ειδικότερα κατά την προτεινόμενη επικαιροποίηση θα πρέπει να βελτιωθεί η και να ενισχυθεί η εστίαση σε στόχους που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αλλά και στην αναβάθμιση των ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών όπως είναι τα συστήματα και οι επενδύσεις στους τομείς «έξυπνης πόλης», βιώσιμης αστικής κινητικότητας, βελτίωσης των μέσων μαζικής μεταφοράς κ.λπ.

Παράλληλα θα πρέπει στην επικαιροποιημένη πρόταση να καταβληθεί προσπάθεια να συμπεριληφθούν δράσεις που αντανakλούν την “προσέγγιση Bauhaus” και συμβάλλουν τόσο στην αισθητική αναβάθμιση περιοχών της πόλης όσο και στην βελτίωση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

• Χωρική Διάσταση και Όρια Σ.Β.Α.Α.

Η Περιοχή παρέμβασης του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Μυτιλήνης ταυτίζεται με τη Λειτουργική Αστική Περιοχή (Λ.Α.Π.) Μυτιλήνης και περιλαμβάνει ολόκληρη τη συνεκτική πόλη της Μυτιλήνης, το παραλιακό μέτωπο και τις τέσσερις (4) εισόδους – εξόδους της πόλης, που αποτελούν τη σύνδεσή της με την αστική ενδοχώρα, τα προάστια - περίχωρα, τους εξωαστικούς οικισμούς – δορυφόρους της πόλης, αλλά και τη συνδέουν με το υπόλοιπο νησί.

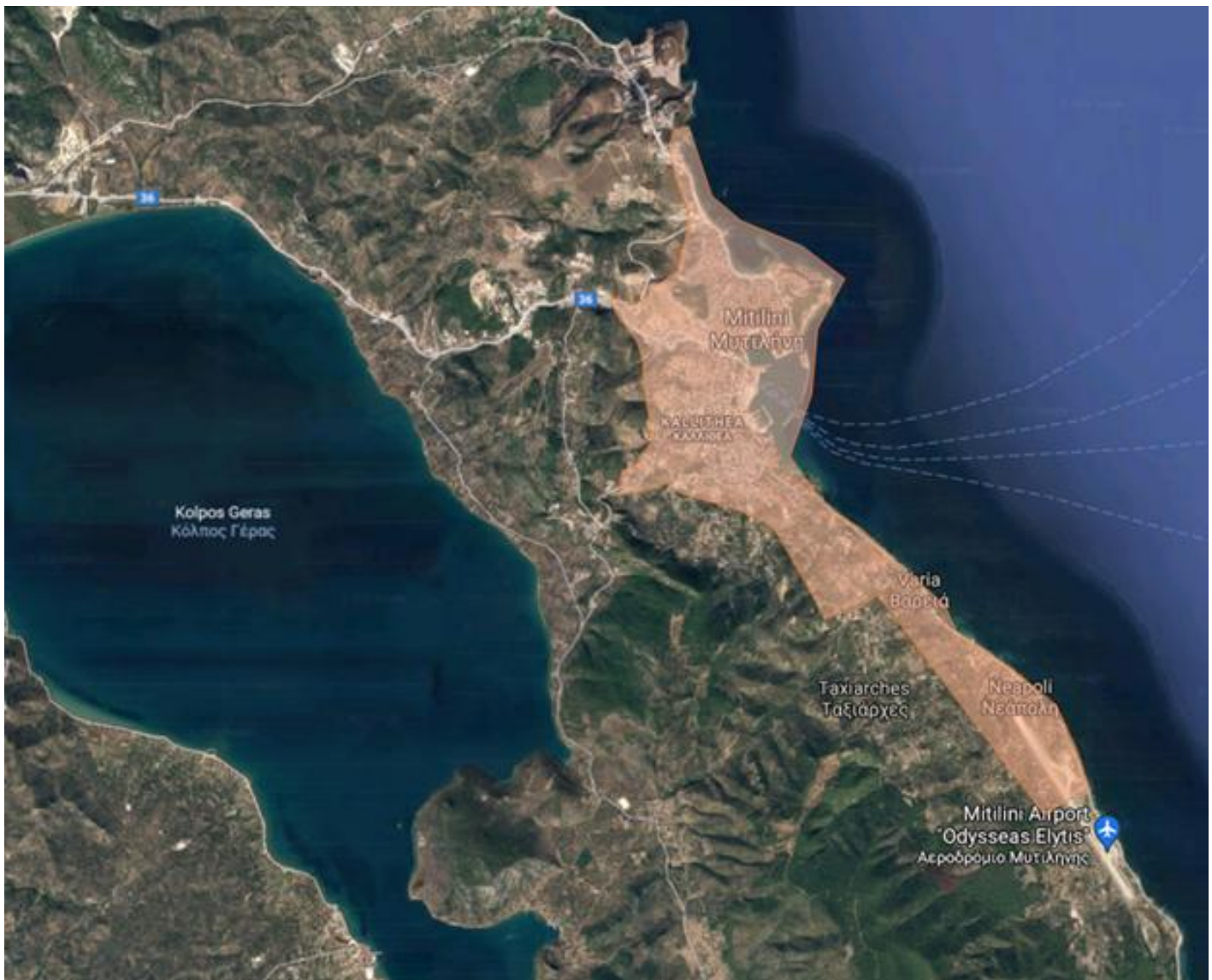
Ειδικότερα, περιοχή παρέμβασης αποτελεί το συνεκτικό τμήμα της πόλης της Μυτιλήνης που περιλαμβάνει:

- Το παραλιακό μέτωπο που εκτείνεται σε όλο το μήκος της ακτογραμμής εντός του συνεκτικού αστικού χώρου της Λειτουργικής Περιοχής,
- Το ιστορικό κέντρο και την πέριξ αυτού οικιστική ζώνη,
- Τις τέσσερις κύριες εισόδους / κόμβους του συστήματος μεταφορών, που περιλαμβάνουν τις ακόλουθες συνοικίες:
 - Βόρεια είσοδος - έξοδος της πόλης από Καρά - Τεπέ, Ταμπακαριά, κόμβο Βόρειας Παράκαμψης, Καλαμάρη, Επάνω Σκάλα, Συνοικισμό,
 - Δυτική είσοδο της πόλης από Παγανή - κόμβος Βόρειας Παράκαμψης, Λαγκάδα, Καμάρες, Λαζαρέτο, Βουναράκι,
 - Νοτιοδυτική είσοδο της πόλης από Γαϊδαρνήφορο, Αγ. Ιωάννη Καλυβίτη, Καλλιθέα, Νοσοκομείο, Άνω και Κάτω Χάλικας,
 - και καταληκτικά στη Νότια είσοδο της πόλης μέχρι Αεροδρόμιο και τις νότιες συνοικίες: Χρυσομαλλούσα, Σουράδα, Ακαδημία, Ακλειδίου και τμήμα της Βαρειάς - Ακρωτήρι.
- Το δίκτυο χώρων αστικού πρασίνου / ελευθέρων χώρων, πλατειών, πάρκων και παιδικών χαρών γειτονιών / συνοικιών, εντός του συνεκτικού αστικού τμήματος της Μυτιλήνης.

Η περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ πόλης Μυτιλήνης εστιάζει στο «παραδοσιακό τμήμα της πόλης της Μυτιλήνης (ιστορικό κέντρο) με ενσωμάτωση της χερσονήσου του Κάστρου Μυτιλήνης στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική καθημερινότητα της πόλης της Μυτιλήνης.

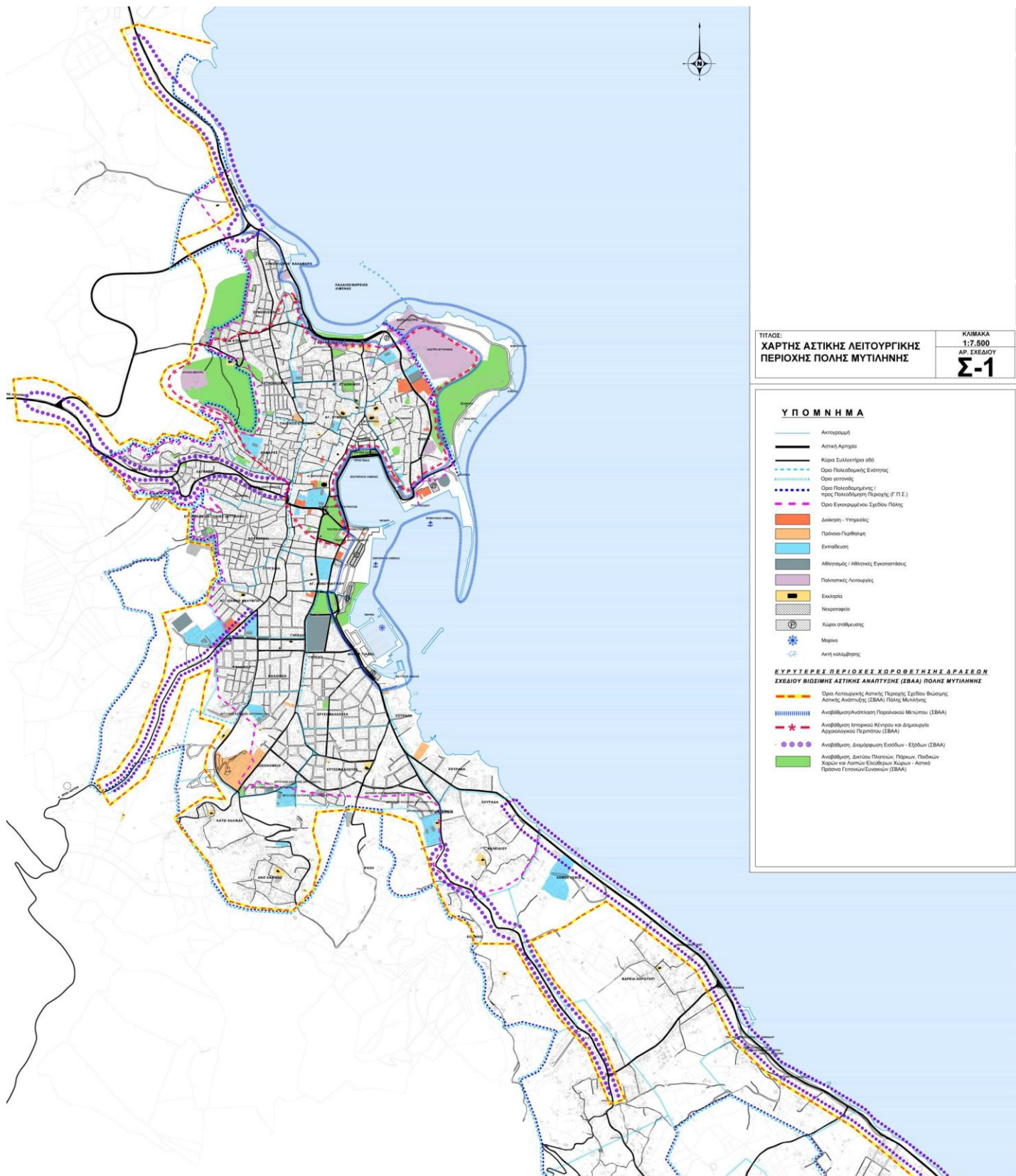
Πρέπει να σημειωθεί ότι η ζώνη παρέμβασης διευρύνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις για «Λειτουργική Περιοχή» ώστε και περιοχές που με τις λειτουργίες τους επηρεάζουν την περιοχή, να περιληφθούν ως επιλέξιμες για παρέμβαση.

Εικόνα 1: Ενδεικτική Περιοχή Εφαρμογής Στρατηγικής ΟΧΕ – ΒΑΑ στην Ευρύτερη Αστική Περιοχή της Πόλης της Μυτιλήνης

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Εικόνα 2: Αστική Λειτουργική Περιοχή Μυτιλήνης

• Πεδία Παρέμβασης (ΠΠ) Στρατηγικής ΒΑΑ Μυτιλήνης

- ΠΠ 016 «Λύσεις ΤΠΕ, Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες και Εφαρμογές για Κυβερνήσεις»,
- ΠΠ 021 «Επιχειρηματική Ανάπτυξη και Διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων Παραγωγικών Επενδύσεων [όλο ή μέρος (εκτός μεταφερόμενων) στις Στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης]»,
- ΠΠ 067 «Διαχείριση Οικιακών Αποβλήτων: Μέτρα Πρόληψης, Ελαχιστοποίησης, Διαλογής, Επαναχρησιμοποίησης, Ανακύκλωσης»,
- ΠΠ 079 «Προστασία της Φύσης και της Βιοποικιλότητας, Φυσική Κληρονομιά και Φυσικοί Πόροι, Πράσινες και Γαλάζιες Υποδομές»,
- ΠΠ 081 «Υποδομή για Καθαρές Αστικές Μεταφορές»,
- ΠΠ 082 «Τροχάιο Υλικό Καθαρών Αστικών Μεταφορών»,
- ΠΠ 083 «Υποδομές Ποδηλασίας»,
- ΠΠ 085 «Ψηφιοποίηση των Μεταφορών όταν Αφιερώνεται εν μέρει στη Μείωση των Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου: Αστικές Συγκοινωνίες»,
- ΠΠ 134 «Μέτρα για τη βελτίωση της Πρόσβασης στην Απασχόληση»,
- ΠΠ 165 «Προστασία, Ανάπτυξη και Προβολή της Δημόσιας Τουριστικής Περιουσίας και Υπηρεσιών στον Τομέα του Τουρισμού»,
- ΠΠ 166 «Προστασία, Ανάπτυξη και Προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των Πολιτιστικών Υπηρεσιών»,
- ΠΠ 168 «Φυσική Ανάπλαση και Ασφάλεια Δημόσιων Χώρων»,
- ΠΠ 169 «Πρωτοβουλίες Εδαφικής Ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της Προετοιμασίας Εδαφικών Στρατηγικών».